

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Terezy Kučerové v právní věci žalobkyně: **NEPTUN GROUP s.r.o.**, se sídlem Rumunská 24/32, Vinohrady, Praha, zast. Mgr. Martinem Sobkem, advokátem, se sídlem U Císařských lázní 368/7, Teplice, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2023, č. j. MZP/2023/211/2046, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2024, č. j. 9 A 8/2024-51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobkyně žádala o výjimku ze zákazu držení, dopravování, prodávání a nabízení za účelem prodeje pro jedince živočišného druhu rak bahenní (*Astacus leptodactylus*), zařazeného do kategorie ohrožených druhů podle přílohy III. vyhlášky ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 8. 12. 2021, č. j. MHMP 2026469/2021 (dále jen „rozhodnutí ze dne 8. 12. 2021“), žalobkyni povolil tuto výjimku ze zákazů stanovených v § 50 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“).

[2] Ministerstvo životního prostředí (dále jen „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 1. 9. 2022, č. j. MZP/2022/500/1448 (dále jen „zrušující rozhodnutí“), zrušilo rozhodnutí ze dne 8. 12. 2021 a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

[3] Správní orgán prvního stupně následně rozhodnutím ze dne 17. 8. 2023, č. j. MHMP 2333212/2022, nepovolil žalobkyni výjimku ze zákazů stanovených v § 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ve spojení s § 56 odst. 1 téhož zákona.

[4] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobkyně a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

II.

[5] Žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) se žalobkyně domáhala zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud shora uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[6] Městský soud nepřisvědčil námitce o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Ačkoliv rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo stručné, ve spojení s napadeným rozhodnutím splňovalo požadavky na odůvodnění rozhodnutí. Obě tato rozhodnutí totiž tvoří jeden celek. Žalovaný žádost žalobkyně komplexně posoudil, zabýval se splněním podmínek pro povolení výjimky, stejně jako tím, zda je její činnost ve veřejném zájmu. Vážil přitom i obecný zájem na ochraně přírody, ohledně něžž tížilo důkazní břemeno žalobkyni a vypořádal uplatněné odvolací námitky. Městský soud v této souvislosti poukázal i na to, že žádost žalobkyně neobsahovala dostatek tvrzení a podkladů pro povolení výjimky, a ani v odvolání nebyla její tvrzení konkretizována, žalovaný tudíž nemohl rozhodnout jinak, než učinil.

[7] Městský soud za nedůvodnou považoval i žalobní námitku týkající se legitimního očekávání, které žalobkyně odvozovala z rozhodnutí správních orgánů týkajících se povolení výjimky ze zákazů u téhož živočicha ve věci společnosti PATRIK Holding s.r.o. Poukázal na to, že skutkové okolnosti daného případu byly odlišné. Stejně tak podle městského soudu nemohlo založit legitimní očekávání žalobkyně ani rozhodnutí ze dne 8. 12. 2021, kterým jí byla výjimka původně povolena, neboť nezákonná správní praxe legitimní očekávání nezakládá.

[8] Městský soud nakonec ve shodě s žalovaným dovodil, že správní orgány nemají povinnost poskytovat v řízení o žádosti žadateli komplexní návod na to, jak má svoji žádost formulovat, aby v řízení dosáhl požadovaného výsledku. Poučovací povinnost se vztahuje pouze na umožnění realizace procesních práv, nikoli na pomoc při formulaci obsahu žádosti. Důkazní břemeno o splnění podmínek pro povolení výjimky podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny leží na žadateli, který musí uvést dostatek tvrzení a předložit dostatek podkladů pro posouzení jeho žádosti. Správní orgány tudíž nepochybily, nepoučily-li žalobkyni o tom, jak má doplnit žádost, aby jí bylo možno vyhovět a výjimku povolit.

III.

[9] Proti napadenému rozsudku se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brání kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhuje jej zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

[10] Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje zcela totožné námitky týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jako v žalobě. Uvádí, že v odůvodnění těchto rozhodnutí chybí úvahy, z nichž by bylo patrné, co vedlo správní orgány k závěrům v nich uvedeným. Uvedené nedostatky se týkají zejména úvah o splnění podmínek pro povolení výjimky a o podkladech k vydání rozhodnutí, o zhodnocení veřejného zájmu a míře rizik, která tomuto zájmu hrozí, a o existenci platných výjimek udělených společnosti PATRIK HOLDING s.r.o. a k důvodům souvisejícím se změnou rozhodovací praxe správního orgánu. Jelikož městský soud v napadeném rozsudku tato nepřezkoumatelná rozhodnutí přezkoumal, zatížil stejnou vadou nepřezkoumatelnosti také napadený rozsudek. Ten je dále nepřezkoumatelný též proto, že se městský soud nevypořádal s námitkou neprovedení testu proporcionality ve vztahu k zásahu do práv žalobkyně a ke škodě, která jí byla neodůvodněnou rozhodovací praxí způsobena.

[11] Podle stěžovatelky městský soud nesprávně posoudil také otázku legitimního očekávání a rovného zacházení, jelikož se blíže nezabýval skutečnostmi týkajícími se výjimky udělené společnosti PATRIK HOLDING s.r.o. a nevedl k tomu dokazování. Není tudíž zřejmé, na základě čeho dospěl k závěru, že případ uvedené společnosti a nynější věc stěžovatelky jsou skutkově odlišné. Městský soud nadto zcela pominul, že stěžovatelka shodně jako společnost PATRIK HOLDING s.r.o. ve své žádosti uváděla, že bude přepravovat raky ve speciálních kontejnerech, což učinila v případě testovací zásilky. Stěžovatelce není zřejmé ani to, proč by okolnost deklarovaného původu račích akvakultur měla mít vliv na prokázání veřejného zájmu na dovozu raka bahenního. Ten je ohroženým druhem bez ohledu na místo, odkud pochází. Stěžovatelka dále poukazuje na to, že tvrzené legitimní očekávání nikdy nespojovala s rozhodnutím ze dne 8. 12. 2021, které žalovaný zrušil, nýbrž odvozovala jej právě z výjimky udělené ve vztahu ke stejnému živočichovi společnosti PATRIK HOLDING s.r.o. Platnost výjimky udělené této společnosti nikdy nebyla zrušena, je tudíž třeba vycházet z presumpce správnosti a zákonnosti uvedeného správního aktu.

[12] Stěžovatelka konečně nesouhlasí ani s posouzením právní otázky týkající se poučovací povinnosti správních orgánů. I přes skutečnost, že v řízení o žádosti důkazní břemeno leží na žadateli, zde stěžovatelce, je třeba zohlednit, že žadatelka je cizincem a nelze proto rezignovat na poučovací povinnost. To platí tím spíše, pokud závěr o tom, že žadatele tíží důkazní břemeno, vyplývá pouze z judikatury a není výslovně obsažen v právních předpisech. Podle stěžovatelky je prokázání důvodu k udělení požadované výjimky podmínkou řízení, bez které nelze o návrhu rozhodnout a žádost tak bez toho nemůže být považována za kompletní. Stěžovatelka se v tomto směru dovolává rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 30/2008-49 a setrvává na závěru, že měla být správními orgány poučena o případných chybějících náležitostech své žádosti.

IV.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti souhlasí s napadeným rozsudkem, odkazuje na své vyjádření k žalobě a navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

[14] Žalovaný uvádí, že stěžovatelčina žádost byla obecná, stejně jako odvolací námitky. Vydaná správní rozhodnutí považuje za přezkoumatelná.

[15] Za nedůvodnou považuje žalovaný i námitku týkající se tvrzeného legitimního očekávání s ohledem na již udělené výjimky týkající se také raka bahenního. Poukazuje na to, že stěžovatelka ve správním řízení na jiná řízení a v nich povolené výjimky nepoukazovala, z uvedeného důvodu se této otázce žalovaný nemohl blíže věnovat. Pokud byly v minulosti výjimky uděleny, stalo se tak podle žalovaného zřejmě na základě jiných podkladů či přesvědčivého a přezkoumatelného odůvodnění žádosti, nebo se muselo jednat o nezákonné rozhodnutí správního orgánu prvního stupně obdobné, jako tomu bylo v případě rozhodnutí ze dne 8. 12. 2021; na rozdíl od uvedeného rozhodnutí jej však zřejmě již nebylo možno zrušit v přezkumném řízení pro uplynutí lhůty. O žádnou ustálenou praxi týkající se povolování výjimek v případě raka bahenního se však podle žalovaného nejedná.

[16] Žalovaný nakonec nepovažuje za správný ani stěžovatelčin náhled na poučovací zásadu. Správní orgány nejsou na základě žádného zákonného ustanovení povinny vyzývat žadatele o povolení výjimky k tomu, aby svoji žádost dostatečně odůvodnil a aby doložil veřejný zájem. Nejedná se totiž o povinnou náležitost či přílohu žádosti, kterou by bylo nutno po žadateli požadovat. Důkazní břemeno v dané věci tedy leželo na stěžovateli, což vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 13. 10. 2010, č. j. 1 As 51/2010-214, či ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 73/2015-40). Nadto žalovaný ve zrušujícím rozhodnutí uvedl, jaké další podklady či tvrzení má stěžovatelka doložit, aby jí výjimka byla udělena, což však stěžovatelka neučinila.

V.

[17] Nejvyšší správní soud se s ohledem na formulaci kasační stížnosti nejprve musel zabývat její přípustností. Kasační stížnost je totiž opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (resp. zde městského) soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se proto musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). To znamená, že „*uvedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58). Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ni nahlížet jako na nepřipustnou, neboť se mýlí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.). K obdobným závěrům Nejvyšší správní soud dospěl také v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, podle kterého „*kasační stížnost, která beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřipustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).*“

[18] Jak již shora uvedeno, stěžovatelka tu část kasační stížnosti, v níž namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, formuluje zcela shodně jako v žalobě, aniž je současně patrné, v čem při posouzení těchto žalobních námitek městský soud pochybil. Ten se přitom namítané nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí obsáhle věnoval v odst. 19. až 25. napadeného rozsudku. Prostý blíže neodůvodněný nesouhlas s tam uvedenými závěry městského soudu a zopakování žalobních námitek tudíž nesplňuje požadavek na formulaci kasačních námitek ve smyslu výše citovaných judikатурních závěrů. Měla-li stěžovatelka zájem na tom, aby Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v otázce (ne)přezkoumatelnosti správních rozhodnutí, byla povinna konkrétně uvést, v čem při tomto posouzení městský soud pochybil. Absence

pokračování

takových tvrzení činí kasační argumentaci související s nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nepřipustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se jí tudíž nemůže více zabývat. Podstatou řízení o kasační stížnosti je přezkum soudního rozhodnutí (§ 102 s. ř. s.) a pouhý blíže neodůvodněný nesouhlas se závěry městského soudu nesplňuje esenciální požadavky kladené na formulaci kasačních námitek, jak již uvedeno.

[19] Zbylé kasační námitky jsou přípustné. V rozsahu, v jakém dovodil Nejvyšší správní soud přípustnost kasační stížnosti, proto tuto posoudil v mezích uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[20] V části, v níž jsou kasační námitky přípustné, je kasační stížnost nedůvodná.

[21] Stěžovatelka zejména namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, kterou spatřuje v tom, že se městský soud nezabýval namítaným neprovedením testu proporcionality ze strany správních orgánů. Stěžovatelka tedy namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

[22] Problematika nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí je v judikatuře Nejvyššího správního soudu bohatě zastoupena (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005-245, a ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval námitky za liché či mylné, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě, proč podřadil daný skutkový stav pod určitou právní normu. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se jedná rovněž i v případě, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75), nebo také tehdy, pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74).

[23] Stěžovatelce však nelze dát v uvedené námitce za pravdu. Ze žaloby totiž vyplývá, že námitkou, kterou považuje ze strany městského soudu za opomenutou, brojila proti nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatečném výkladu neurčitého právního pojmu „*veřejný zájem*“. Uvedené otázce se však městský soud v napadeném rozsudku věnoval v odst. 23. a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je třeba v tomto ohledu považovat za rozhodnutí přezkoumatelná. Městský soud se tedy této otázce věnoval a neopomněl ji. Napadený rozsudek tudíž není pro chybějící důvody nepřezkoumatelný.

[24] Nejvyšší správní soud shrnuje, že se městský soud v napadeném rozsudku uceleně a logicky vypořádal se všemi v žalobě uplatněnými námitkami, jimž však nepřisvědčil. Stěžovatelčin nesouhlas s právním posouzením věci ze strany městského soudu přitom

nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku založit nemůže. Stížnostní argumentace týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku je tudíž neopodstatněná a kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. není naplněn.

[25] Stěžovatelka se dále vymezuje vůči závěrům městského soudu o tom, zda jí vzniklo legitimní očekávání, že správní orgány její žádosti vyhoví, a to zejména vzhledem k tomu, že obdobná výjimka, o níž sama žádala, byla udělena společnosti PATRIK HOLDING s.r.o.

[26] Jak vyslovil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132, „*správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná činnost orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad.*“

[27] Nejvyšší správní soud předně poukazuje na to, že z obsahu spisu vedeného městským soudem vyplývá, že stěžovatelka tvrzené legitimní očekávání v žalobě (části V.) dovozovala jednak z výjimky dříve udělené společnosti PATRIK HOLDING s.r.o., ale dále také poukazovala na rozhodnutí ze dne 8. 12. 2021, kterým nejprve správní orgán prvního stupně její žádosti vyhověl (viz výše odst. [1]) a které následně zrušil žalovaný. Není tedy pravdou její nynější tvrzení obsažené v kasační stížnosti o tom, že se vzniku legitimního očekávání v souvislosti s vydáním rozhodnutí ze dne 8. 12. 2021 vůbec nedovolávala. Městský soud tedy nepochybil, pokud se k této otázce v napadeném rozsudku vyjádřil a dovedl, že dané rozhodnutí, posléze zrušené žalovaným jako nepřezkoumatelné, nemohlo založit stěžovatelce legitimní očekávání o tom, že její žádosti bude vyhověno. Napadený rozsudek v tomto ohledu obsahuje správný právní závěr, aniž lze dovést jeho vnitřní rozpornost či dokonce zmatečnost [tu ostatně zakládají jen vady vymezené v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., o něž zde nejde], jak stěžovatelka namítá.

[28] Nejvyšší správní soud současně nemůže přisvědčit ani stěžovatelčině námitce o vzniku legitimního očekávání v důsledku výjimky udělené společnosti PATRIK HOLDING s.r.o. Uvedené ojedinělé rozhodnutí týkající se dané společnosti, v němž měla být udělena výjimka ze zákona o ochraně přírody a krajiny, nelze označit za ustálenou a jednotnou rozhodovací činnost správních orgánů, tedy za jejich ustálenou správní praxi, která potvrzuje určitý výklad, postup či rozhodování těchto správních orgánů. Sama stěžovatelka ostatně uvádí, že ačkoliv se jednalo o dovoz totožného chráněného druhu, společnost PATRIK HOLDING s.r.o. jej měla dovážet z odlišných zemí (Arménie a Bulharska). Již to představuje skutkové odlišení od nyní posuzované věci, které mohlo či mělo stěžovatelce napovědět, že její případ není a nemůže být s tím jejím zcela totožný a bude posuzován na základě individuálních skutkových okolností, které správní orgány ve stěžovatelčině věci zjistily. Na uvedeném nemůže ničeho změnit ani stěžovatelkou tvrzená skutečnost, že by převážela živočichy ve stejných kontejnerech jako PATRIK HOLDING s.r.o.

[29] Namítá-li stěžovatelka v této souvislosti také skutečnost, že městský soud měl provést dokazování správním spisem ve věci žadatele PATRIK HOLDING s.r.o., zbývá dodat, že takový důkazní návrh stěžovatelka v řízení o žalobě neučinila a sama uvedla, že ohledně dané společnosti a jí udělené výjimky disponovala pouze informacemi z její internetové prezentace. Svoji argumentaci tak vystavěla na skutečnostech, k nimž neměla bližší podklady, neměla žádné informace o samotném řízení o této žádosti, a především o samotném obsahu žádosti, průběhu řízení o udělení výjimky a dalších s tím souvisejících

pokračování

okolnostech věci. Z obecných informací, o nichž se dozvěděla na internetu, tudíž stěžovatelce nemohlo vzniknout tvrzené legitimní očekávání, že také v jejím případě bude výsledek řízení o její žádosti kladný, byť se jednalo o výjimku ze zákazů týkajících se téhož chráněného živočicha. Nejvyšší správní soud k právě uvedenému dodává, že pokud se má jednat o rozhodování o udělení určité výjimky z jinak platného pravidla, pak tím spíše je třeba klást důraz na posouzení individuálních skutkových okolností každého jednotlivého případu, v němž má být výjimka udělena, přičemž rozhodné mohou být i drobné odlišnosti jednotlivých případů.

[30] Nejvyšší správní soud současně nepřehlédl, že městský soud v napadeném rozsudku upozornil na skutečnost, že stěžovatelčina žádost neobsahovala dostatek tvrzení a podkladů, na základě kterých by bylo možno učinit závěr o povolení požadované výjimky ze zákazů stanovených v § 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ve spojení s jeho § 56 odst. 1 (srov. odst. 21. napadeného rozsudku). V takovém případě je již z povahy věci vyloučeno, aby dřívější kladně vyřízená žádost týkající se jiného žadatele a přinejmenším z části vyplývající z jiných skutkových okolností případu byla způsobila založit legitimní očekávání o tom, že i stěžovatelčině žádosti bude vyhověno a výjimka jí bude taktéž povolena. I proto městský soud nepochybil, pokud nevedl jakékoli dokazování týkající se případu společnosti PATRIK HOLDING s.r.o.

[31] Stěžovatelka konečně nesouhlasí ani s posouzením právní otázky týkající se poučovací povinnosti správních orgánů, jak jej provedl městský soud. Závěry městského soudu však Nejvyšší správní soud považuje za zcela správné a souhlasí s nimi.

[32] Správní orgány mají ve smyslu § 45 odst. 2 správního řádu povinnost pomoci žadateli odstranit nedostatky jeho žádosti (podání) a případně jej vyzvat k jejich odstranění. Opak však městský soud v řízení nevyslovil. Je ale třeba vnímat, že tato poučovací povinnost směřuje výlučně k naplnění formálních náležitostí žádosti tak, aby se jí správní orgány vůbec mohly zabývat (tedy aby splňovala požadavky stanovené zákonem), nikoliv však již co do formulace jejího obsahu, správnosti a úplnosti uplatněných tvrzení a jejich prokázání v řízení před správními orgány. Jinými slovy, v řízení o žádosti musí tato žádost obsahovat jednak obecné náležitosti podle § 37 odst. 2 správního řádu a dále pak tvrzení, čeho se žadatel domáhá (§ 45 odst. 1 správního řádu). Právě k naplnění těchto požadavků směřuje ona poučovací povinnost správních orgánů. To, zda v žádosti uvedená tvrzení jsou dostatečná k tomu, aby jí správní orgány vyhověly, již ale předmětem poučovací povinnosti není.

[33] Nejinak věc posoudil městský soud a opak nevyplývá ani ze stěžovatelkou odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 30/2008-49. V dané věci nejen, že kasační soud upozornil na to, že poučovací povinnost správních orgánů zásadně souvisí s poučováním o procesních právech a povinnostech (blíže viz odst. [12] daného rozsudku), ale také v odst. [19] vyslovil, že „*pokud procesní právní úkony občanů jako účastníků správního řízení (účastníků správně právních vztahů) obsahují nejasnost, přičemž takovou vadu je možno odstranit, a to poskytnutím poučení či pomoci ze strany správního orgánu, jsou správní orgány povinny dát účastníkům řízení příležitost tuto nejasnost odstranit.*“ V odkazovaném případě se přitom jednalo o situaci, kdy správní orgán z obecné a nejasné žádosti žadatele dovodil jiný než zamýšlený obsah, aniž se tuto nejasnost nejprve pokusil odstranit a namísto toho podání postoupil k vyřízení jinému správnímu orgánu. O takovou

situaci se zde vůbec nejedná. Stěžovatelčina žádost byla jasná, bylo z ní tedy zřejmé, čeho se ve správním řízení domáhá a obsahovala také všechny nezbytné zákonné náležitosti.

[34] Městský soud tedy dospěl i v této otázce ke správnému právnímu závěru, že povinností správních orgánů v dané věci nebylo stěžovatelku vyzvat, aby doplnila svá tvrzení s tím, že nejsou dostatečná pro povolení výjimky, o kterou žádala a poučit ji o tom, jak má svá tvrzení více doplnit, aby byla se svojí žádostí úspěšná, jak stěžovatelka mylně dovozuje. Shodný závěr ostatně vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 13. 10. 2010, č. j. 1 As 51/2010-214, nebo také ze dne 22. 9. 2023, č. j. 4 As 261/2022-35).

[35] Ke stěžovatelkou opakovaně uplatňované argumentaci o tom, že je cizincem, který se ne zcela orientuje v právních předpisech a tím spíše ji měly správní orgány náležitě poučit, zbývá dodat, že stěžovatelka je právnickou osobou (společností s ručením omezeným) zapsanou v obchodním rejstříku se sídlem na území České republiky, aniž z čehokoliv vyplývá, že by byla založena podle zahraničního práva. Není tedy zřejmé, z čeho má plynout, že se jedná o cizince. Uvedená otázka je tak zcela bez významu k závěrům, které přijaly ohledně její žádosti správní orgány a posléze i městský soud.

[36] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že městský soud se nedopustil pochybení v právním posouzení věci a všechny sporné otázky (vznik legitimního očekávání a rozsah poučovací povinnosti) posoudil správně. Ani kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. proto není naplněn.

VI.

[37] Kasační stížnost není pro výše uvedené důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[38] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelka nebyla v tomto řízení úspěšná, a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníkovi žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. září 2025

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu